

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.0500.77.2026.AS
4518256.18635686.15064348
Warszawa, 02-09-2026

Dotyczy: Odpowiedzi na interpelację K10INT19210 Posła na Sejm RP Pana Romana Fritza
Temat: Sprzeczne stanowiska organów państwa dotyczące finansowania odstrzału redukcyjnego dzików oraz paraliz działań w Wodzisławiu Śląskim

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją Posła na Sejm RP Pana Romana Fritza w sprawie sprzecznych stanowisk organów państwa dotyczących finansowania odstrzału redukcyjnego dzików, przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

Aktualnie obowiązujące przepisy prawa umożliwiają ograniczanie zagrożeń powodowanych m.in. przez dziki. Zgodnie z art. 33a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt¹ w sytuacji, gdy zwierzęta stanowią nadzwyczajne zagrożenie dla życia, zdrowia lub gospodarki człowieka, dopuszczalne jest podejmowanie działań mających na celu ograniczenie ich populacji. Natomiast ustawa – Prawo łowieckie² przewiduje możliwość wydania przez starostę decyzji o odłowie, odłowie z uśmierceniem lub odstrzale redukcyjnym zwierzyny w sytuacjach szczególnego zagrożenia, także na terenach zurbanizowanych.

W opinii Ministerstwa Klimatu i Środowiska odłowy, odłowy wraz z uśmierceniem oraz odstrzały redukcyjne są zadaniami własnymi powiatu, wykonywanymi przez starostę. Wynika to z analizy ustawy – Prawo łowieckie, w której art. 45 ust. 3 nie został wskazany jako zadanie z zakresu administracji rządowej. Charakter tych działań, związany z ochroną życia, zdrowia i mienia, wpisuje się w kompetencje powiatu w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa. Nie wszystkie działania dotyczące zwierzyny mają bowiem charakter działań z zakresu gospodarki łowieckiej.

Odnosząc się do kwestii pozyskania tusz wyjaśniam, że zgodnie z art. 15. ust. 1 ustawy – Prawo łowieckie zwierzyna pozyskana w obwodzie łowieckim zgodnie z przepisami prawa stanowi własność dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego, a na terenach niewchodzących w skład obwodów łowieckich – własność Skarbu Państwa. Dopuszczalne jest rozwiązanie polegające na przyznaniu osobom dokonującym odstrzału redukcyjnego wynagrodzenia w postaci możliwości zachowania pozyskanych tusz, jeżeli odstrzał ten odbywał się na terenie obwodu łowieckiego. Zwierzyna pozyskana w obwodzie łowieckim zgodnie z prawem – a za taką należy uznać zwierzynę pozyskaną w wyniku odstrzału redukcyjnego – stanowi bowiem własność dzierżawcy albo zarządcy tego

¹ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 z późn. zm.).

² Art. 45 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2025 r. poz. 539 z późn. zm.).

obwodu. Natomiast w przypadku odstrzału redukcyjnego wykonywanego poza obwodem łowieckim środki ze sprzedaży tusz powinny zostać przekazane właściwemu terytorialnie wojewodzie.

Tematyka regulacji populacji dzików na terenach zurbanizowanych była przedmiotem wielu petycji adresowanych do Ministra Klimatu i Środowiska. Dostrzegając istniejące problemy wynikające z nieprecyzyjnych regulacji prawnych, Minister Klimatu i Środowiska w 2024 roku wystąpił do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) oraz do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA) celem rozważenia przez te organy ewentualnych zmian w przepisach – w zakresie ich właściwości. Rozwiązania sygnalizowane w petycjach pozostawały bowiem na styku kilku aktów prawnych. W ocenie MSWiA oraz MRiRW obecny stan prawny w wystarczającym stopniu określa obowiązki i uprawnienia poszczególnych organów administracji oraz zasady finansowania zadań polegających na kontroli populacji dzików na terenach zurbanizowanych.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska dostrzega rozbieżności pomiędzy stanowiskami administracji rządowej, sądów administracyjnych oraz regionalnych izb obrachunkowych w zakresie podziału kompetencji pomiędzy poszczególnymi organami oraz zasad finansowania odłowu i odstrzału redukcyjnego dzików przez jednostki samorządu terytorialnego. Sytuacja ta utrudnia sprawne reagowanie na zagrożenia i wymaga doprecyzowania obowiązujących regulacji.

Tematyka postępowania ze zwierzętami na obszarach zurbanizowanych była również przedmiotem prac Zespołu do spraw zmian systemowych w łowiectwie – organu pomocniczego Ministra Klimatu i Środowiska, którego zadaniem było wypracowanie rekomendacji do zmian przepisów prawa w zakresie łowiectwa. Biorąc pod uwagę wyniki prac ww. zespołu, Ministerstwo Klimatu i Środowiska podejmie działania zmierzające do doprecyzowania regulacji prawnych. Celem jest wprowadzenie rozwiązań usprawniających reagowanie w sytuacjach występowania dzikich zwierząt w miastach, w tym także doprecyzowanie przepisów w zakresie odpowiedzialności oraz zasad finansowania podejmowanych działań.

Niezależnie od dyskutowanych zmian w regulacjach prawnych, zwracam uwagę na potrzebę wdrażania przez samorządy działań prewencyjnych.

Wśród głównych przyczyn zwiększonej obecności dzików w miastach należy wymienić łatwy dostęp do pożywienia – przede wszystkim wskutek pozostawiania niezabezpieczonych odpadów komunalnych oraz celowego dokarmiania zwierząt. Ponadto wciąż postępuje urbanizacja terenów podmiejskich, która odbiera dzikom ich naturalne siedliska. Dzikie zwierzęta stopniowo tracą również naturalny lęk przed człowiekiem. Są to czynniki o charakterze długofalowym, które wymagają zarówno działań interwencyjnych, jak i systemowych, w tym odpowiedniego planowania przestrzennego.

Innymi, koniecznymi działaniami są m.in.:

- regularne i sprawne wywożenie odpadów komunalnych oraz stosowanie pojemników na odpady z mechanizmem zabezpieczającym przed ich otwarciem lub wywróceniem przez zwierzęta;

- kampanie informacyjne i edukacyjne skierowane do mieszkańców dotyczące zakazu dokarmiania dzikich zwierząt oraz nieporzucania śmieci w miejscach publicznych – zwłaszcza odpadów pochodzenia organicznego, które stanowią łatwo dostępne źródło pokarmu dla zwierzyny;

- wykaszanie i porządkowanie nieużytków oraz miejsc umożliwiających bytowanie zwierząt (trawy, trzciny, zakrzaczenia).

Ograniczanie obecności dzików w miastach związane jest ponadto ze ścisłą współpracą samorządu na poziomie lokalnym m.in. ze służbami weterynaryjnymi, organami okręgowymi Polskiego Związku Łowieckiego, kołami łowieckimi oraz jednostkami Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Dostrzegając potrzebę zapewnienia wsparcia jednostkom samorządu terytorialnego w zakresie zarządzania problemem obecności dzików na terenach zurbanizowanych, Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi obecnie prace nad przygotowaniem rekomendacji skierowanych do jednostek samorządu terytorialnego. Opracowanie będzie obejmować opis działań możliwych do podjęcia przez gminy w celu ograniczenia atrakcyjności miast jako miejsca bytowania dzików. Przygotowywane rekomendacje będą zawierały katalog dobrych praktyk oraz nieletalnych działań prewencyjnych, które mogą być wdrażane na obszarach miejskich jeszcze zanim konieczne okaże się sięgnięcie po rozwiązania przewidziane w art. 45 ust. 3 ustawy Prawo łowieckie.

Do czasu publikacji rekomendacji ministerialnych samorządy mogą bazować na istniejących krajowych doświadczeniach. Na szczególną uwagę zasługuje opracowanie przygotowane przez Zespół ds. dzikich zwierząt Miasta Gdyni, które jest jedną z pierwszych w Polsce kompleksowych publikacji poświęconych zarządzaniu obecnością dzików na terenach miejskich.

Reasumując, podstawowym kierunkiem działań powinno być ograniczenie czynników przyciągających dziki do miast oraz stopniowe zmniejszanie atrakcyjności terenów zurbanizowanych jako miejsc żerowania i bytowania tych zwierząt. Dopiero w sytuacji, gdy działania prewencyjne, organizacyjne i edukacyjne okażą się niewystarczające dla zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i ograniczenia konfliktów z dzikimi zwierzętami, a także w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia, zasadne może być rozważenie zastosowania instrumentów przewidzianych w art. 45 ust. 3 ustawy – Prawo łowieckie.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM.